

Nowym łańcuchem ustępstw wobec Niemiec jest memorandum Anglii

Treść memorandum

LONDYN 31.1. Angielskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych ogłosiło memorandum w sprawie rozbrojenia, przesłane przed paru dniami siedmiu rządów w Europie.

Pierwsza część tego dokumentu wyjaśnia powody, dla których rząd czni się zmuszony dokument ten ogłosić. Ponowne rokowania w Genewie bez nowych wskazań doprowadziłyby tylko do dalszych rozczarowań. Dotychczasowa dyskusja wykazała, że dawny angielski projekt rozbrojeniowy wymaga zmian. Wyrzucenie się przez cały świat typu broni, których nie przynajmniej się pewnym mocarstwom, okazuje się nieosiągalne. Rząd angielski dochodzi do wniosku, że typy broni, dozwolone jednym, nie mogą być odnawiane drugim. Przeto przed Europą leżą dwie drogi: albo dojść do porozumienia i wyrzec się pewnych typów broni, albo też zawrzeć porozumienie na tej podstawie, że najbardziej uzbrojono mocarstwa nie będą powiększać swego stanu zbrojeń. Przytem rząd angielski stoi na stanowisku pierwszego rozwiązania.

W dalszym ciągu memorandum angielskie przechodzi do szczegółów porozumienia, które rozbijają się na trzy części: bezpieczeństwo, równouprawnienie i rozbrojenie.

Propozycje w zakresie rozbrojenia

W zakresie bezpieczeństwa rząd angielski uważa obecnie gwarancje za ważne, ale proponuje dodanie trzech jeszcze artykułów, przyczem jednym z nich byłby art. 89 projektu konwencji rozbrojeniowej, głoszący, że wykonanie konwencji jest sprawą wszystkich sygnatariuszy.

W zakresie równouprawnienia memorandum oświadcza, że zasada równouprawnienia w praktyce jest równie ważna, jak i bezpieczeństwo. Toteż rząd angielski jest za wyrażeniem stwierdzeniem równouprawnienia i zrezygnowania z jakichkolwiek okresów próbnych.

W zakresie rozbrojenia memorandum robi następujące propozycje dla konwencji rozbrojeniowej, mającej trwać lat dziesięć.

1) W zakresie efektywów angielski projekt konwencji proponował 300.000 żołnierzy i ośmiomiesięczną służbę dla Francji, Niemiec, Włoch i Polski. Niemcy żądają 300.000 i dwunastomiesięcznej służby. Rząd angielski uważa, że te cztery państwa doszłyby do zgody między cyfrą 200 a 300 tysięcy.

2) W zakresie uzbrojenia armii memorandum zwraca uwagę, że stosowane wobec Niemiec ograniczenia co do armat przeciwlotniczych mogłyby być skasowane. Maksymalny kaliber armat ustalony w drodze porozumienia międzynarodowego. Czołgi powyżej 30 ton zostałyby zniszczone w pierwszym roku, powyżej 20 ton — w trzecim roku, a powyżej 16 ton — w piątym roku. Memorandum wyraża też zgodę, aby armia niemiecka wyposażona była w czołgi do 6 ton. Jeśli chodzi o ruchome armaty polowe, maksymalna granica ich kalibru byłaby 115 milimetrów, ale Anglia gotowa zgodzić się, aby nowa armia niemiecka miała armaty kalibru 155 milimetrów. Armaty powyżej 350 milimetrów byłyby zniszczone w pierwszym roku, powyżej 220 milimetrów w czwartym roku, a powyżej 155 milimetrów — w siódmym roku.

3) Co do floty powietrznej memorandum stoi na stanowisku posiadania samolotów wojskowych przez wszystkie mocarstwa, o ileby Komisja Rozbrojeniowa nie skasowała ich całkowicie.

Pod koniec memorandum podkreśla, że wszystkie propozycje ujęte są w ten sposób, aby ułatwić porozumienie. Memorandum zaznacza też, że powrót Niemiec do Ligi Narodów winien być zasadniczym warunkiem porozumienia.

Komentarze prasy angielskiej

LONDYN 1.2 (PAT.). Brytyjski plan rozbrojeniowy ma dziś bardzo dobrą prasę. Dzienniki angielskie jednogłośnie oświadczają, że plan ten stanowi jedyną i ostateczną możliwość porozumienia między Francją a Niemcami i podkreślają, że jeżeli ta ostatnia próba brytyjska nie powiedzie się, to wogóle nie ma więcej nadziei na zawarcie konwencji rozbrojeniowej. Zdaniem pism, projekt brytyjski przynajmniej wprawdzie Niemcom szereg ustępstw w zakresie uzbrojenia technicznego, z drugiej jednak strony przewiduje większe, niżeli jakikolwiek dotychczasowy projekt brytyjski, ofiary Wielkiej Brytanii na rzecz bezpieczeństwa.

„Times” podkreśla, iż rząd brytyjski w swoich propozycjach, dotyczących bezpieczeństwa, wkroczył na drogę zupełnie inną od dotychczasowej, tradycyjnej drogi Anglii. Droga ta będzie w Anglii krytykowana, ale zdrowy rozsądek Anglików każe im uświadomić sobie, że tego rodzaju zbiorowy system bezpieczeństwa jest konieczny dla powołania rozbrojenia. Ponadto projekt wyraźnie uzależnia podpisanie konwencji od powrotu Niemiec do Ligi Narodów.

Rezerwa kół oficjalnych Francji

PARYŻ 1.2 (PAT.). Francuskie koła oficjalne zachowują wobec memorandum brytyjskiego jawną rezerwę. Koła te ograniczają się do oświadczenia, że departamenty techniczne obecnie uważnie studjują dokument celem umożliwienia rządowi francuskiemu wyrażenia swego zdania po dokładnym zapoznaniu się z propozycjami angielskimi.

Ocena prasy paryskiej

PARYŻ 1.2 (PAT.). Prasa dziś szejza analizuje memorandum brytyjskie.

Według „Petit Parisien”, znaczenie memorandum brytyjskiego jest ogromne, ponieważ stanowi ono logiczne następstwo planu MacDonalda z 16 marca 1933 r., który Konferencja Rozbrojeniowa przyjęła za podstawę do dyskusji.

Memorandum brytyjskie poprawia ten plan w szeregu istotnych punktów w wyraźnym celu osiągnięcia porozumienia. Z uwagi na liczne kwestie techniczne, wymagające dokładnego zbadania, nie można się dziwić, że francuskie koła oficjalne zachowują absolutną dyskrecję.

Milezenie to jest tembardziej naturalne, że Daladier, który niedawno objął tę sprawę zagranicznych, nie miał jeszcze czasu zapoznać się z tem memorandum.

„Petit Journal” uważa, że memorandum brytyjskie w niedostatecznym stopniu leży się z potrzebami bezpieczeństwa francuskiego. O tem, że pojednanie Francji z Niemcami jest istotnym warunkiem ogólnego porozumienia europejskiego — pisał dziennik — wiedzieliśmy już. Metoda jednak, mająca doprowadzić do tego pojednania, wydaje się nam niebezpieczna.

Tragiczna śmierć lotników uczestników lotu do stratosfery

LONDYN, 31.1. Według doniesień z Moskwy zwiłki trzech uczestników lotu do stratosfery znalezione zostały w gondoli balonu w jednej z włosek wzdłuż linii kolejowej Moskwa—Kazań. Wszystko zdaje świadczyć, że gondola oderwała się od balonu.

MOSKWA, 31.1. Dziś popołudniu nadeszła wiadomość, że wczoraj o 8 kilometrów na południe od stacji Kadoszino linii kolejowej Moskwa — Kazań spadła gondola, która oderwała się od balonu „Ossoawiachim”. Skutkiem zderzenia z ziemią powłoka gondoli pękła, a w jej wnętrzu znalaziono zwłoki uczestników wspólnego lotu — Fiedosienki, Wasienki i Usyskina.

Co mówią świadkowie

Naoczni świadkowie twierdzą, że gondola oderwała się już podczas opadania balonu, przyczem przy jej zetknięciu z ziemią rozległy się dwa wybuchy. Śmierć uczestników lotu nastąpiła natychmiast. Ciało jednego z nich jest tak zmiażdżone, że jego rozpoznanie — w innych warunkach — byłoby zupełnie niemożliwe. Wszystkie aparaty i przedmioty, które były w gondoli, zostały doszczętnie zniszczone.

Z Moskwy wysłano na miejsce katastrofy specjalną komisję, która ma na celu przeprowadzenie śledztwa. Wiadomość o tragicznym zakończeniu lotu do stratosfery odczytana została na posiedzeniu kongresu partii komunistycznej, który pamięć bohaterów lotników uczcił przez powstanie i postanowił pochować ich zwłoki na Kremlu.

Fachowcy utrzymują, że oderwanie się gondoli nastąpiło prawdopodobnie skutkiem bardzo wielkiego zimna, które spowodowało, że gondola pokryła się znaczną warstwą lodu. Okolicz-

W Warszawie, Wilnie, czy Krakowie. Od Karpat — do Zatoki Gdńskiej — Wszędzie rozbrzmiewa dziś przestroga: „Nie przegrasz — grając u Włolaiskiej!”

Upadek prasy sanacyjnej we Lwowie

W dniu dzisiejszym przestało wychodzić we Lwowie sanacyjne „Słowo Polskie”. W ostatnim numerze redakcja zlikwidowanego pisma przekazała pronumeratorem „Gazecie Polskiej”, która wychodzić będzie w odbitej lwowskiej jako „Gazeta Lwowska”.

Sanacyjna „Gazeta Poranna” we Lwowie zmieniła właścicieli. Przeszła ona na własność spółki sanacyjno-żydowskiej, na której czele stanął Brandstaedter, Mękarski i Majbaum, b. właściciel „Słowa Polskiego”.

Zniszczona reklama

Wczoraj popołudniu niewykryci sprawcy zniszczyli przy pomocy kamieni wielką neonową reklamę żydowskiego „Naszego Przeglądu”.

Zabawa Młodych

Trzynastego lutego organizuje oddział akademicki Sekcji Młodych Str. Nar. czarną kawę w saloonach Rekursy Obywatelskiej. Zabawa rozpocznie się o godz. 21.30. Wstęp wynosić będzie 5 zł. i 3 zł. dla członków.

Komisja parlamentarna Dla zbadania oszustw Stawiskiego?

PARYŻ, 31.1. Socjaliści uchwalili rezolucję, podkreślającą, że oni to właśnie ujawnili afery Oustrica i Stawiskiego, dlatego też protestują przeciwko powołaniu władzy tym, którzy są za te afery odpowiedzialni. Socjaliści domagają się oddania ich ręce władzy, zaznaczając, że są drugą co do liczebności partią we Francji.

PARYŻ, 1. II. (PAT.). Premier Daladier odbył wczoraj z ministrami Penancier i Frotem dłuższą konferencję, w której zbadano szereg akt, dotyczących sprawy Stawiskiego. Żadnych decyz-

zy na zebraniu tem nie powzięto. Dziś przedpołudniem odbędzie się druga koleja konferencji.

Według wiadomości, pochodzących z kół międzynarodowych, możliwe jest, iż rząd zwróci się do Izby o powołanie specjalnej komisji parlamentarnej dla wyświeślenia sprawy Stawiskiego. Według wszelkiego prawdopodobieństwa komisja, zgodnie z regulaminem Izby, składałaby się z 44-ch członków. Nie byłaby to komisja mieszana, której utworzenie uchwalila komisja regulaminowa za czasów poprzedniego gabinetu.

ność ta poważnie powiększyła wagę gondoli, która skutkiem tego oderwała się od balonu.

Komunikat z „Ossoawiachim”

MOSKWA, 1.2 (PAT.). Na miejsce katastrofy balonu stratosferycznego „Ossoawiachim” wyjechała komisja, złożona z prof. Mołczanowa, przewodniczącego komisji naukowej, która skontrolowała i opieczętowała aparaty balonu przed jego startem. Komendanta stratostratu „ZSRR”, Prokofiewa i innych.

Wyniki badania tej komisji spodziewane są w ciągu najbliższych godzin. Dziś już można wy-

razić przypuszczenie, że katastrofa balonu nastąpiła z tego powodu, że statostat, porwany silnymi prądami powietrzniemi, znalazł się na wielkiej wysokości w niezwykle trudnych warunkach atmosferycznych.

Jeden z radioamatorów, zamieszkały w pobliżu Homla, odebrał o godz. 13-ej, dnia 30 stycznia następujący komunikat: „Tu mówi balon stratosferyczny. Załoga znajduje się w strefie zmiennych prądów. Balon pokryty jest lodem. Znajdujemy się w sytuacji bez wyjścia. Jesteśmy pokryci lodem. Spadamy. Dwaj moi towarzysze są chorzy.”

Komunikat ten wymaga jeszcze dokładnego sprawdzenia.

Demonstracja przeciw biskupowi w Moguncji

BERLIN, 1.2 (PAT.). W Moguncji odbyła się demonstracja przeciwko tamtejszemu biskupowi katolickiemu, dr. Hugo. Manifestanci ruszyli pod pałac biskupa, domagając się odwołania biskupa, aby na jego miejsce nastąpił katolik separatyści nadreńskich. Kilku młodocianych awanturników wywiesiło na drzewie przed

pałacem flagę o barwach dawnej republiki nadreńskiej i pomalowało ściany pałacu temi samymi barwami.

Według doniesień prasy, powodem demonstracji był zarząd biskupa, aby na jego ościołach katolickich w jego diecezji wywieszano wyłącznie flagi kościelne.

Wspólnik Kwinty prowadził dom schadzek

Olbrymnia sensację wywołała swego czasu wiadomość o wykryciu potajemnego domu schadzek, przy ul. Wilezej 61, w mieszkaniu, należącym do Anny i Leona małżonków Pszczółkowskich. Pszczółkowski był buchalterem w kantorze wymiany Kwinty i nawet powołany był do toczącego się obecnie procesu w charakterze świadka. Co więcej, w mieszkaniu Pszczółkowskiego zamieszkiwał syndyk masy upadłości Kwinty.

Akt oskarżenia zarzuca żonę Pszczółkowskiego stręczenie do nierzada oraz użyczenie swego lokalu

dla potajemnego domu schadzek. Razem z Pszczółkowską zasiadzie na ławie oskarżonych i jej mąż, jako główny właściciel mieszkania.

Rozprawa odbyć się 6 lutego r. b. w Sądzie Okręgowym. Oskarżonych bronią adw. Zand i Rodys. Pszczółkowski, jako świadek odwoławczy, powołał do tego procesu bankiera Kwintę.

Port na Przemyślu

W połowie lutego wznowione będą przez Fundusz Pracy wielkie roboty inwestycyjne na terenie Zagłębia węglowego. Kontynuowana będzie budowa portu wodnego na rzece Przemyślu, która łączy Zagłębie Dąbrowskie z siecią wodną Wisły. Na roboty przewidziane są fundusze w wysokości 1.300.000 zł. Zakończenie budowy portu przewidziane jest w roku 1935.

Świeżo ukazała się w druku książka Stanisława Piaseckiego Prosto z mostu

Zbiór szkiców literackich, podzielony na trzy części: „Dzisiejszość literacka”, „Pion” i „Walki”. Tytuły poszczególnych rozdziałów: Narodziny nowego stylu. — Wielka krzywda. — Tak się mówi, ale tak się nie pisze. — O roku ów. — Mocny człowiek. — Teżniejszość w historii. — Epopeja rodziny Niechcieńców. — O „Zadrosi i medycynie”. — Ikos i Sotio. — Goetel o Indjach. — Powrót do rzeczywistości. — Bonzownictwo. — Poezja marki: Staff. — Mecenat Skiński. — Zuzie maszerują. — Szpila w Zielony Balonik. — Nowy wspaniały świat. — Wiemy, że nie nie wiemy. — Od Acharda do... Hitlera. — Od ułweralizmu do imperjalizmu. — Na chłopski rozum. — Dziadowanie. — Dołoj uczucie. — Bój o Stoków. — Inflacja książki. — Tajemnica śmierci Mickiewicza. — Sensacja trucielska. — Ochotnik Levy. — Martwa nagroda. — Sprawy przyziemne.

Cena zł. 3.—

Nakład „Roju”

NAJBARDZIEJ ATRAKCYJNE ZE WSZYSTKICH WIDOWISK!

CYRK

POD WODĄ!

250 osób zespołu!

1-szy raz w Warszawie

EGZOTYCZNA PANTOMINA WODNA

W CYRKU STANIEWSKICH

Dziś 2 przedstaw o 4-ej pp. i 8.30 wiecz.

Na przedstawienie popoł. ceny specjalnie niższe od 1 zł., a dzieci i młodzież płać połowę

UWAGA! W dniu powszednim — wtorki, środy, czwartki i soboty odbywają się przedstawienia popoł. o 4-ej po cenach specjalnie niższych od 1 zł. (dzieci płać 50% ceny).